

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jiřího Vyvadila v právní věci stěžovatelky **S. R.,** zastoupena JUDr. Pavlem Malinou, advokátem se sídlem v Brně, Joštova 4, za účasti **Ministerstva vnitra,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 2. 2004, č. j. 55 Az 80/2003 – 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. **Určuje se** odměna zástupci stěžovatele JUDr. Pavlu Malinovi, advokátu se sídlem v Brně, Joštova 4, ve výši 1075 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 24. 2. 2004, č. j. 55 Az 80/2003 – 46, zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 20. 2. 2002, č. j. OAM-860/VL-19-04-2002, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná a azyl nebyl udělen ani podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a současně bylo rozhodnuto, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že ministerstvo stěžovatelkou uplatněné důvody (do Kosova se nechce vrátit, protože její dům byl zničen ve válce a u rodinných příslušníků by nemohli žít) podrobně hodnotilo z pohledu § 12 zákona o azylu a v souladu se zákonem odůvodnilo své rozhodnutí o neexistenci důvodu pro udělení azylu jak z hledisek

vyplývajících z citovaného ustanovení, tak z hledisek vyplývajících z § 13 a § 14 zákona o azylu včetně uvedené neexistence překážek vycestování. Krajský soud se s těmito závěry ztotožnil, neboť po přezkoumání věci dospěl ke shodnému závěru jako ministerstvo. Za nedůvodnou označil námitku proti výroku o neexistenci překážek vycestování, neboť ve správním rozhodnutí je posouzení podrobně rozvedeno a krajský soud na ně poukázal s tím, že tato námitka byla uplatněna po uplynutí zákonné lhůty. K možnosti rozhodnout o případném humanitárním azylu krajský soud uvedl, že se děje ve sféře absolutní volné úvahy správního úřadu, a proto nikdo nemůže být na neexistujícím právu zkrácen.

V kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě stěžovatelka vyjádřila domněnku, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku nezákonnosti správního rozhodnutí zejména s ohledem na skutečnost, že ministerstvo ve správním řízení porušilo především § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) a §§ 12, 14 a 91 zákona o azylu. Stěžovatelka se domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu v České republice a v této souvislosti odkázala na správní spisy ve věci její žádosti o udělení azylu. Domnívá se, že k porušení zásad řádného procesu došlo především v souvislosti s tou částí napadeného výroku rozhodnutí, podle níž jí podle § 14 zákona o azylu nebyl azyl udělen. Nemůže souhlasit s názorem krajského soudu, že ministerstvo podrobně hodnotilo a v souladu se zákonem odůvodnilo rozhodnutí o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle §§ 12, 13 a 14 zákona o azylu. Ministerstvo nepostupovalo při posuzování žádosti stěžovatelky zodpovědně a svědomitě, a to zejména z hlediska možného udělení humanitárního azylu. Případ stěžovatelky lze považovat za „případ hodný zvláštního zřetele“ ve smyslu § 14 zákona o azylu. Opačný názor ministerstvo přesvědčivě neodůvodnilo. Stěžovatelka připomněla, že v České republice žije od roku 1998, kdy společně s dětmi opustila svou vlast. Do Kosova se vrátit nemůže, protože tam nemá už žádné zázemí, neboť dům byl za války zničen. Během svého pobytu v České republice si zde vytvořila určité sociální vazby a zvykla si na zdejší prostředí. Je si vědoma toho, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, ale má za to, že pokud je součástí výroku i výrok o neudělení azylu z humanitárních důvodů, měl by být i řádně odůvodněn. V této souvislosti citovala z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 52 Az 46/2003 a Krajského soudu v Brně ze dne 23. 9. 2003, č. j. 36 Az 417/2003 – 42. Z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. navrhla, aby napadený rozsudek byl zrušen. Současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a v této souvislosti plně odkázalo na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněné ve správním řízení. K námitkám stěžovatelky v kasační stížnosti ministerstvo poukázalo na to, že ve správním řízení stěžovatelka neuvedla žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Proto shledalo naplnění § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Stěžovatelka se prostřednictvím azylové procedury pokouší legalizovat svůj pobyt na území České republiky, což není azylově relevantním důvodem. Pokud se stěžovatelka dovolává § 14 zákona o azylu, nebyla v jejím případě zjištěna existence žádného zvláštního zřetele hodného důvodu pro udělení humanitárního azylu. Navíc, jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 69, je vzhledem k právní kvalifikaci případu stěžovatelky posuzování § 14 zákona o azylu nadbytečné. Bylo prokázáno, že stěžovatelka podala žádost o azyl s cílem vyřešit svůj pobytový režim v České republice, i když jí nic nebránilo v tom, aby o azyl požádala již dříve, když se na území České republiky zdržuje od ledna 1998.

Ministerstvo proto shledává v postupu stěžovatelky účelovost. Proto navrhlo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nímž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatelka v kasační stížnosti především namítala, že krajský soud dostatečně nepřezkoumal žalobou napadené správní rozhodnutí, nepřihlédl k tomu, že ministerstvo při svém rozhodování nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nezjistilo přesně a úplně jeho skutečný stav, neopatřilo si potřebné podklady pro rozhodnutí a neprovedlo šetření nezbytná k objasnění okolností rozhodných pro řádné a náležité posouzení věci, čímž porušilo § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správní řádu. V rozsahu tohoto důvodu, který by bylo možno podřadit pod § 106 odst. 1 písm. b) s. ř. s., však pro jeho nekonkrétnost a neurčitost, když stěžovatelka namítala nezákonnost jen v obecné rovině, nemohl Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumat.

Pokud jde o další důvod uvedený stěžovatelkou v kasační stížnosti a týkající se aplikace ustanovení § 14 zákona o azylu, podle kterého lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, nepovažuje jej rovněž Nejvyšší správní soud za důvodný. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. V daném případě nebyl aplikován § 12 zákona o azylu vzhledem k tomu, že žádost stěžovatelky byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Protože ministerstvo zamítlo žádost stěžovatelky podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, znamená to ve svých důsledcích, že neprobíhal proces dokazování o tom, zda byly splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu. Jestliže se ministerstvo věcně nezabývalo posouzením toho, zda byla či nebyla naplněna skutková podstata ustanovení § 12 zákona o azylu, pak se nemuselo zabývat ani splněním podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu. Neprovádí-li tedy ministerstvo dokazování o přítomnosti důvodů azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť vychází z toho, že stěžovatelka neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12, což stěžovatelka ani v žalobě ani v kasační stížnosti nenapadla, pak jeho výrok ve vztahu k ustanovení § 14 zákona o azylu je v posuzované věci výrokem nadbytečným. Podle tohoto ustanovení lze totiž v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, avšak jenom za situace, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Jak již však bylo výše uvedeno, v posuzované věci bylo provedeno tzv. zkrácené řízení, a to z důvodu zjevně nedůvodné žádosti, aniž by v tomto řízení důvody uvedené v § 12 byly zjišťovány. Jestliže důvody pro udělení azylu podle § 12 nebyly zjišťovány, nepřichází v úvahu udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14. Z těchto důvodů proto nelze ministerstvu vytýkat, že porušilo zásady řádného procesu a nepostupovalo při posuzování žádosti stěžovatelky zodpovědně a svědomitě. Výrok o udělení či neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu by měl opodstatnění v rozhodnutí správního orgánu pouze za situace, pokud by správní orgán rozhodoval o udělení či neudělení azylu podle § 12. Tak tomu ovšem v posuzované věci nebylo.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle

něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O stěžovatelkou podaném návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s., když stěžovatelka neměla ve věci úspěch a ministerstvu s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. února 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu